1877. IX. évfolyam. 203. szám. Csütörtök, október 18.

DEBRECZEN.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI HIRLAP.

A debreczen-vidéki „függetlenségi párt" közlönye.

Megjelen hetenkint ötször: hétfőn, kedden, szerdán, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési árak:

Helyben és postán küldve:

Egy évre 10 frt — kr. Negyed évre 2 frt 50 kr.
Fél évre 5 „ — „ Egyes szám — „ 10 „

Előfizetési pénz s minden közlemény: FŐ-PIACZ, VECSEY-HÁZ FÖLDSZINT a szerkesztőségbe bérmentve küldendők.

Előfizethetni helyben:

TELEGDI K. LAJOS és ifj. CSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében s a szerkesztőségnél. — Egyébütt a postahivatalok utján.

Hirdetési dij:

Öthasábos petitsorért 5 kr.

Nagyobb terjedelmü, mint szintén több izbeli hirdetések, alku szerint a legolcsóbb árért.

Bélyegdij: minden beigtatásért külön 30 kr.

„Nyilt-tér"-en megjelenő közlemény öthasábos petit sora 15 kr.

Név- vagy bérmentetlenül beküldött kéziratok nem vétetnek tekintetbe. — Ugyszintén kéziratok sem adatnak vissza.

Az uj „vivmány."

(Nem apróság)

Budapest, okt. 17.

(P.) A tegnapi országgyülésen Tisza Kálmán ismét megkapta a magáét. Németh Albert ugyancsak leálczázta. A miniszterelnök kapkodott fühöz fához, eredménye azonban nem lett. Annak daczára, hogy — mint Német Albert megjegyezte — Tisza mellett 300 segéd dolgozik, mig ő mellette alig áll 32 bajtárs. És mégis ő győzött. Szemére vetette a miniszterelnöknek, hogy a keleti vasuton nagy mennyiségü hadiszerek szállittatnak az orosz hadseregnek, szemére vetette a székelyeken elkövetett kegyetlenséget, és követelte erélyesen, hogy: ama hazafiak, kik a kormány zsandárai által elfogattak, börtönbe vettettek, bocsáttassanak szabadon. A miniszterelnök ur erre hozzá fogott beszélni, beszélt egy jó negyedóráig Mileticsről, Szende Béláról, ki csupán mükedvelésből utazik, b. Ringelsheim jámborságairól stb. csak arról nem, amiről kellett volna. Annyi bizonyos, hogy ő exellentiája ért a köpenyforgatáshoz, szinleléshez, és sokszor sikerült már sima nyelvével fére vezetni a ház figyelmét. Ma azonban csalódott. Nemcsak a komédiást, hanem a m e d v é t is akarták látni.

*

Megtörtént sokszor, hogy a „mindentudó" ur, nem tud semmit, (lásd: Helfi-ügy, orosz-semlegesség, székely história stb.) Sokszor sikerül is ezzel a nem tudással kivágni magát, sokszor azonban akad egy valaki, a ki siet ő exellentiáját felvilágositani, elmondván neki szemtől-szembe, az ő büneit. Igy történt most is. Német Albert vállalkozott e nem kis feladatra. Megmondta Tiszának ott a t. ház előtt, hogy ő i s m e r i a v i s z o n y t a b é c s i t i t k o s k a b i n e t é s a m a g y a r k o r m á n y k ö z t, s tudja, hogy ha a miniszterelnök másképen tenne, mint tesz, 24 óra alatt itt lenne a „depesche" Bécsből: „S z á l l j l e b a r á t a h i n t ó r ó l." Azaz magyarul, utilaput kötnének a talpa alá. Nem tudjuk, hogy esett a hires „bihari pontok" szerzőjének ez az arczulcsapás?

*

Verhovay az „Egyetértés"-ben a l e g h a z u g a b b embernek nevezte el Tiszát. Kiváncsiak vagyunk rá, hogy ha igaz a hir, miszerint a miniszterelnök ur sajtópert indit ama lap ellen, — be fogja-e tudni bizonyitani az e l l e n k e z ő t?

*

Az első csatát elvesztettük. Az osztrák szellem tulnyomó a képviselőházban. Hogy mit vesztettünk? — azt hamar meg fogja érezni Magyarország. A szeszadóról szóló törvényt a képviselőház t ö b b s é g e elfogadta. Az osztrák, e vérszopó vámpyr hurráht kiálthat. Évenként ujra 10—12 millióval lettünk mi szegényebbek, és lett Ausztria gazdagabb. Ha igy halad a hajó, melyben Magyarország jövője van, ha ilyen lelketlen, osztrák zsoldosok vezetik a kormányrudat, maholnap megérjük, hogy nemcsak egyesek, hanem az ország vagyona felett is — megütik a dobot. Ki ad többet érte? — Vagy épen azt akarják az illetők elérni?

— **A kormány** a jövő évi államháztartás megkezdésére csakugyan indemnityt fog kérni. Széll pénzügyminiszter ur a jövő hét elején fogja előterjeszteni erre vonatkozó pénzügyi exposéját.

— **Bakcsi Ferencz** képviselő mentelmi jogának felfüggesztése képezte tárgyát a mentelmi bizottság tegnapi ülésének. Bakcsi bizonyos egyént állitólag egy boltban megvert, ezért a szepsi-szt.-györgyi járásbiróság kiadatását kéri a bizottság ez esetben a mentelmi jog felfüggesztését fogja a háznak ajánlani.

Ismét panasz; mindig panasz.

— A tüzhely köréből. —

H.-Szoboszló, oct. 18.

T. szerkesztő ur! Soha ilyent. Városunkban a bundauralmat megelőzni nem lehet, kifakadásainkra „csak azért is" kifejezéssel élnek, hozzá tevén nem azért szolgáltuk a várost 27 éven át, hogy a meg nem érdemlett hivatallal befejezzük pályafutásunkat, hogy polgármesterré ne lehessünk s azután — országgyülési képviselővé, mely egy fokkal áll csak felebb a polgármesterségnél. Persze, nem gondolják fel az atyafiak, hogy van felettök közeg is, mely meg tudja birálni kik érdemesek arra? Mi engedhető meg, mi nem a törvények értelmében?

Hogy a mostani állapot is tarthatlan, elképzelheti t. polgártárs, mert 6 éves rendezett tanácsu városunk előljárósága ezen hat év alatt nem tett semmit. — Városunk belkormányzata sokkal alantabb áll, mint Kaba, Sámsom, Szovát stb. községeké, mutatja azon egy körülmény, hogy azok számadásait helyben hagyta a megye, mig a nagy Szoboszlóét elvetette. Városunk épületei elhanyagolvák. Utczáink rendezetlenek, a belvárosban is szerbtövis-kerítésekkel diszesitvék. Utaink járatlanok nyáron át is, télen át meg jobban. — Szóval mostani előljáróink sem lesznek képesek tulélni önmagukat.

Hát ha a polgármester olyan egyén lesz, ki eddigi müködése által is csak gunytárgyul tünt fel vidéki közönségünk előtt, ki hajdanában azon épületes gazdálkodással tüntette ki magát, hogy több ezreket hevertetett kamat nélkül, nem mondom épen saját czéljaira, de saját zsebében. — ki fogalmazni képtelen.

Szerencsére ezen tarthatlan állapot megszüntetése közkilátásba van helyezve.

Egy klubb vette kezébe az ügyet, mely rendelkezik oly erélylyel, — hogy képes lesz folytonos támadásai által vagy megszüntetni tökéletesen a vétkes hanyagságokat, vagy megszöktetni a képtelen egyéneket, vagy ha az nem sikerül felébreszteni a felett a hatóságok figyelmét, kik hivatva lesznek ez alkalmatlan egyéneket megfosztani állásaiktól.

Hogy azonban ez egy hamar nem fog bekövetkezni, azt gondolhatni, mert mig a városi képviselőtestület felocsudik dermedtségéből, arra idő kell; arra pedig kilátásunk nincs, hogy csupa szeméremből oda hagyják helyeiket a hivatásuknak meg nem felelő atyafiak.

Városi előljáróink vétkes hanyagságának róvható fel azon körülmény, hogy a szerb tövisek kiirtását még csak most rendelte el — ezt is felsőbb rendelet folytán — az előljáróság, épen jókor, a mikor tökéletesen megérett, a mikor a magok szétszóratása által csak szaporodik ez alkalmatlan növény.

Városi előljáróink iránti tiszteletlenségnek lehet betudni azt, hogy október hó 13 óta egy embert sem tudott a végrehajtással megbizott rendőrkapitány kihajtani — a szerb tövisek irtására.

Takaró.

Tisztujitás.

A közigazgatási tisztviselőválasztások küszöbén állunk. Helyben ugy, mint vidéken meg is indultak már a mozgalmak.

Ez ügy szellőztetésére ezennel külön rovatot nyitunk.

T. polgártársaink hazafias buzgalmától várjuk, hogy e téren bennünket — a legjobb indulattal, — egyedül a közügyek érdeke által vezéreltetve fognak támogatni.

Részünkről egyelőre semleges állást foglalunk, s az e rovatban közlöttek egyátalában n e m t e k i n t e n d ő k a s z e r k e s z t ő s é g n é z e t e i n e k.

Az ügynek vélünk szolgálatot tenni, a midőn az előleges megbeszélésre tért nyitunk.

Csak a személyeskedés elkerülését kérjük t. tudósitóinktól. Mert az esetben nem lelhetnek tért lapunkban.

Nyilt férfiassággal, müvelt egyénhez, illőleg vitassuk a dolgot.

És most lássuk: ki a vivát?

*

Téglás, okt. 16.

A korteskedés kezdetét vette, ugy látszik, városunkban tetőpontját érte, a mennyiben itt már tisztában vannak azzal is, hogy a vármegyének kik lesznek tisztviselői? (? S z e r k.)

Ugy látszik, hogy Hadház, Dorogh, Téglás, Sámsom községek együtt fogják a dolgot, s Hadház polgármesterét, Fényes Lászlót akarják hajdumegyei alispánnak megválasztani.

Az erdélyi ügyben.

— Budapest, okt. 17. —

Interpellátió az összes kormányhoz.

Tekintve, hogy a kormány kellő intézkedése folytán egy szomszéd állambani betörésre szánt fegyverek lefoglaltattak, és ezen netalán szándékolt betörés is meggátoltatott.

tekintve, hogy a kormány ezen fellépése által minden további ilynemü megtámadása bármelyik határunkon levő államnak tudomása szerint lehetetlenné vált, és ez által azon kitüzött czél, mely szerint államunk neutralitása minden irányban fentartandó, a legteljesebb mérvben eléretett;

azon kérdést intézem a t. összes kormányhoz:

Szándékozik e ezen állitólag czélbavett betörés kellő kipuhatolása szempontjából történt elfogatások által szabadságuktól megfosztott honfitársaink ellen a további vizsgálatot beszüntetni és nekik előbbi szabadságukat mentül rövidebb idő alatt visszaadni?

Báró Simonyi Lajos.

— **BUDAPESTI HIREK. Az irók** és müvészek társaságának módositott alapszabályai a belügyminiszterium által jóvá hagyattak. **Mult éjjel** egy igen elegánsan öltözött uri egyén a lánczhidról a Dunába ugrott s a hullámokban nyomtalanul eltünt. **Soldosné** asszony Kassára megy hat vendégszerepre. Tavalyi igéretét akarja most beváltani. **Két hordár** egy podgyász vivése felett összeveszett. Késre került a dolog s Brauner társa nyakán veszélyes mély sebet ejtett. Bekisérték mind a kettőt. **A népszinház** személyzete a Szikszay-féle vendéglő termeiben a népszinház megnyitásának második évfordulója alkalmából estélyt rendezett.

VIDÉK.

—A „Debreczen" levelezése. —

Hadház, okt. 17.

Olvasó és kaszinó köreink távolról sem nyujtanak társas életünk igényeinek annyi élvezetet, amenyit ily czimü egyletektől megvárnánk. Egyébiránt ezen egyátalán nem lehet csudálkozni, a midőn az ugynevezett intelligentia részéről is a legnagyobb közönyösség és részvétlenség tapasztalható, sőt szégyenszemmel meg kell vallnunk azt is, hogy a török sebesültek javára, más községek és városok példája ellenére, még eddigelé gyüjtést sem rendeztünk s e nemes célra egy árva fillért sem áldoztunk. Bizonyára reánk férne egy kis ébredés s a közügyek iránti érdeklődés.

— **VIDÉKI HIREK. Tóbiás József** a miskolczi ref. lyceum több éven át kitünő tanára, szélhüdésben meghalt. **Zsemberen** Baros Lajosné urhölgy a török sebesültek javára egymaga 36 kiló tépést készitett. Ezen felül 200 frtnál többet gyüjtött. **Mező-Berényben** (Békésmegye) uj távirda-állomás nyittatott, korlátolt napi szolgálattal. **Nyir-Medgyesen** farkasok garázdálkodnak, Egyetlen nap alatt 40 darab juhot pusztitottak el. **Zsibó** táján s a Szilágyság egyrészén hóval vegyes eső esett. **Pozsonyban** Prieur Mária volt énekesnő revolverrel sziven lőtte magát. Öngyilkosságának oka kedvese hütlensége.

CSATATÉR.

— Muszka-török háboru. —

Szt.-Pétervár, oct. 17. (Hivatalos.) Karajal, oct. 16. A f. hó 14. és 15-iki hadmüveletek lefolyása a következő volt:

Lazareff tábornok megkerülési hadoszlopa f. hó 14-én megszállotta az orloki magaslatokat, elüzte onnét a török csapatokat, Kars és Wisinköi felé üzte őket.

Miután e mozdulat által az ellenséges haderő egyrésze meg volt kerülve, október 15-ikére kitüzetett az általános támadás Moukhtár positiója ellen.

E positió kulcsát az arcvonalban a megerősitett Adliar-hegy képezte. Reggel 6 órakor megkezdődött az átalános támadás, mely találó ágyutüzzel készittetett elő.

Délben Hamian tábornok az erivani, grusiai és piatigorszki ezredekkel meg egy vadász-zászlóaljjal fényes támadást intézett az Adliar-hegy ellen és hatalmába keritette ezt.

E pont megszállása által Moukhtár pasa hadserege át volt törve.

Egy részét, mely Karsnak fordult, — Lazareff tbnok csapatai oldalból támadták meg, Haiman tbnok pedig üldözőbe vette.

Détután öt órakor az ellenség teljesen meg volt verve és szétszórva, temérdek holtat, több ezer foglyot vesztett és négy ágyut.

Ugyanekkor a jobb szárnyon maradt három török hadosztály teljesen bekeritett aladsai positióiból elveretett, nagy veszteségeket szenvedett és este 8 órakor kénytelen volt magát megadni.

Sok fogoly ejtetett, köztük hét pasa, harminckét ágyu és tömérdek hadiszer.

Moukhtar pasa Karsba menekült; veszteségeink aránylag nem nagyok.

*

Tegnap tudtuk már a mélyen leverő s szomoru hirt! De nem siettünk annak közlésével. —

Egyetlen vigaszunk csupán az lehet, hogy ismerve a muszka hivatalos sürgönyök forrásait, ennek hitelt adni csak részben is alig tudunk.

Allah nem fordithatja el arczát választott népétől s Hadur népének imáját megfogja hallgatni az ég!

Az igazságos isten nem engedheti azt meg, hogy a török földön, az alkotmányosság megszentelt földjén, a zsarnokság undok növényei nyiljanak.

Nem engedhetjük meg mi magyarok, hogy azon földet, melyben Rákóczy, Thököly, Bem s annyi jelesünk porai nyugosznak, a vad kozák szilaj paripái tapossák, s a vandalismus jeltelenné tegye imádott szabadságunk hőseinek megszentelt sirjait!

A harcz szerencséje változó!

Szinházi csarnok.

„A roszul őrzött leányok."

Debrecen, okt. 17.

Ma ismét egy pompás előadást és kitünő darabot élveztünk. „A r o s s z u l ő r z ö t t l e á n y o k" egyike a francia vigjáték legélénkebb s változatosabb termékeinek. Mindvégig mulató helyzetei és bonyodalmai mesteriek. Szinészeink mindnyájan jó kedvvel játszottak, T ö r ö k n é ma ismét egy kedves, naiv leánykát mutatott Lujza szerepében, melyet végig a közönség tapsai között játszott. — A többi női szerepek is mind kitünő kezekben voltak, s a tetszészben egyaránt osztoztak Foltényiné, Szikszainé, és Gyöngyösi Etel, ki ma eddigi szerepléseihez mérten elismerőleg játszott. A férfiak közzül Vezéri, Toldi, és különösen Aranyossi („Tónika") váltak ki.

— **A Petőfi-társaság ülése** alkalmával a magyar mérnök és épitész-egylet terme szépen megtelt hallgatósággal. Kiváló érdekkel e társaság müködése iránt a hölgyek látszanak viseltetni, mit igazol a körülmény, hogy ma is ők képezték a közönség nagy részét. Az asztalnál Eszaky Károly elnöklete alatt 12 tag foglalt helyet, kik közül V é r t e s s y Arnold lépett először a fölolvasó asztalhoz, s egy élénk szinekkel ecsetelt rajzot olvasott fel, ismertetve a „Csongor Tihamér kávéházát", s annak törzsvendégeit, a félreismert genieket e problematikus existenciákat egyenként s összesen. Sok, naponta látható alakot ismerünk fel a rajzban, melyből Nyárády, a tönkrement földes ur, a korrektor, a gavallér könyvkötő s a kardalnok válnak ki legélesebben. A felolvasást megéljenezték. Ifj. A b r á n y i Emil egy hangulatteljes költeménye „A vándor madár" olvastatott föl ezután, s ugy a szép költemény, mint Paulay Ede sikerült előadása is elismerő tapsokot és éljeneket arattak. Az elnök azon kijelentéssel zárta be a nyilt ülést, hogy a bejelentett harmadik felolvasás közbejött akadályok miatt a jövő ülésre marad.

Irodalom.

A „Magyar könyvesház" 38—43 füzete megjelent. Aigner Lajos tapintatos kiadásában. „Irka-firkák" irta Tóth Kálmán „Feltámadás után" (irta Margithay Dezső) tartalommal. I r k a - f i r k á k. Tóth Kálmán neve, mint lyrikusé, drámairóé hazánk előtt igen jó oldaláról ismeretes. Prózai munkái e kötetben jelentek meg legelőször. Müveit a kidolgozás ügyessége, a hazafiui lángoló szeretet, a nemesen érző férfi fájdalmai jellemzik; de mint korrajzok is kitünők. amennyiben nehány jelesünkről eddigelé még ismeretlen adatokat ir meg vonzó irálylyal. E kitünő mü ára csak 60 kr. Ma mutatványt közlünk ebből. Közelebb Margittay müvéről emlékezünk meg.

Naptárak 1878-ik évre.

A „Franklin-Társulat" magy. irod. intézet által épen most küldettek be szerkesztőségünknek a következő közkedveltségben részesülő, csinosan kiállitott, s a legnagyobb gonddal szerkesztett 1878-ik évre kiadott naptárak.

Nemzeti nagy képes naptár 1878-ik évre. Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, szerkeszti Áldor Imre. X. évfolyam, „Nero fáklyái" nagy czimképpel (Sziemiradszki festménye után.) A magyar birodalom kormányzati, közigazgatási, törvénykezési s tiszti czimtárával. Ára füzve 1 frt.

A magyar nők házi naptára 1878-ik évre. Szerkeszti K.-Beniczky Irma. X. évfolyam, képekkel s naplói jegyzetekkel ellátva Ára füzve — 50 kr.

Borászati naptár 1878-ik évre. Szerkeszti Dr. Nyári Ferencz. V. évfolyam. Több ábrával. Tartalma: I. Természettudományi rész. II. Szőlőszeti rész. III. Borászati rész. IV. Apróbb közlemények. V. Házi tanácsadó. VI. Mulattató rész. Borkorcsolyák. Ára füzve — 80 kr.

Eötvös naptár 1878-ik évre; tanférfiak és tanügybarátok számára. Az Eötvös-alap javára kiadja a központi gyüjtőbizottság Zichy Antal, Szász Károly, Pósa Lajos, Léderer A. stb. közremüködésével; szerkeszti György Aladár és Komjáthi György. I. évfolyam. Ára füzve — 60 kr.

Iparos-naptár az 1878-ik évre. Szerkeszti Gelléri Mór az „Alföldi Iparlap" szerkesztője. Számos fametszettel. III. évfolyam. Ára — 50 kr.

Nevessünk! mulattató naptár a gyönyörüséges 1878-ik esztendőre, megcsinálta vala egy asztromókus, számos illustratiókkal. Ára füzve — 40 kr.

UJDONSAGOK.

* **Az „alsó szabolcsi"** Tisza szabályzó társaság mai napon tartá választmányi ülését a városháza nagy tanácstermében. E gyülést fogja követni az őszi rendes közgyülés, mely a holnapi napon tartatik meg.

* **Gyászhir.** R a j c s á n y i Alajos segéd telekkönyvezető tegnap este 6 órakor elhunyt. Temetése holnap délután lesz a r. kath. szertartás szerint. Szorgalmas jó hivatalnok volt.

A tizenharmadik seb.

— Egy honvédszázados naplójából. —

Irta: **Tóth Kálmán.**

Nem volt olyan szép zászlóalj, mint a mienk.

De még is szebb volt a második . . . . Ez a zászlóalj Pest fiatalságából, ügyvédekből, jogászokból, orvosokból alakult és mindjárt a forradalom elején Pétervárra küldetvén, ott maradt a vár átadásáig. Elzárva a küzdelmek terétől, nevét délcegsége által vivta ki.

Nem volt a hadseregnek szebb zászlóalja.

Mig máshol az előmenetelre annyi alkalom kinálkozott, itt mivelt ifjak, pályájukat mint közkatonák végezték; többnyire maguk szerelték fel magukat s igy történt, hogy az egész zászlóalj inkább egy tiszti ezrednek tünt föl . . . . A patrontás-szijjuk is mázos bőrből volt, a fegyverek finomabbak, a szuronyok más acélból.

Valami tündöklő látvány volt ez.

A vár átadásánál, mikor a második zászlóalj kezdte fegyverét lerakni, egy osztrák tábornok, kendőjét széméhez emelte s elvágtatott . . .

Hanem hát szép volt a zászlóaljunk is, a nyolczadik Pécs fiatalságának a virága. Egy nap alatt öreg lett az egész város. Mikor kitüzték a zászlót, alája gyült az egész ifjuság. Nem sokára kivonultunk a városból . . . . virágokat szórt a zászlóaljra a pécsi lelkes nővilág . . . .

Szórjátok a virágokat Pécs lelkes lányai, mert sirjaikra majd ugy sem szórhatjátok; ezeket az ifjukat ágyuk fogják szétszaggatni, paripák eltiporni . . . az a nevető gyermek, ki most alig birja fegyverét, egymaga tiz edzett katonával fog viaskodni — s elvesznek csaknem mindannyian nyomtalan . . . . nyomtalan.

Nem tudom én már hányadik volt ez a csata; a negyvenkilenczediki nyár közepén voltunk; a legények azzal tréfálkoztak egymás közt, hogy mit csinálnak majd télen, megfáznak nagyon, mert a köpenyeiket nem győzik foltozni, ha ma bevarrnak rajta három lyukat, holnap kilövik tiz helyen; a csákók ellen is sok volt a panasz . . . A golyó itt is, amott is keresztül ment rajtuk . . . bár csak a fejüket találta volna, mert szörnyü alkalmatlanság az az örökös „luftzug", a mi ett járkál ki s be a csákó közepén, épen az ember feje fölött . . .

Igy tréfáltak a szegény fiuk . . . mikor fölviradt a kácsi nap . . .

Én nem értek a hadi taktikához, hanem itt mégis egy kissé megdöbbentem; az igaz, hogy csináltunk mi már akkor sok nagy bolondságot, sturmoltunk nyakig erő vizben, rohantunk sikon plantirozás nélkül, másztunk meg olyan sima lánczokat, hogy mikor bevettük, hát csak akkor kérdeztük egymástól, hogy ugyan miféle módon is jutottunk ide . . hanem itt mindjárt láttam, hogy valami nem jó lesz.

Ott állt a sikon egy nagy, pihent hadsereg, valami huszezer, tömérdek lovassággal. Mi pedig lehettünk valami hétezeren, hanem az igaz, hogy huszárunk sem volt több két-háromszáznál.

Az ellenséget megtámadtuk.

Hogy miért, azt én most se tudhatom. Vezérünk nevéhez, ki annyi győzelemre vitt már bennünket, még csak árnyékra sem férhet a gyanitásnak; azt gondolom, hogy azért kellett megtörténni a támadásnak, hogy egy uj erő előtt a péterváradi vár alá vonulhassunk, mely további müködésünket fedezte.

A csata alig tartott nehány óranegyedig . . . mi — a nyolcadik zászlóalj — ott álltunk hosszu láncban, iszonyu tüz közepén . . . ágyuink mindig tovább bömböltek, mig végre el is némultak . . . A nyolcadik zászlóalj födözte az elvonulást.

Nem sokára eltünt a magyar hadsereg s mi — egy zászlóalj — ott álltunk a sikon, szemközt egész hadosztályokkal . . . csak messze távolból látszott egy erdő, a hová még reményünk lehetett eljuthatni.

De az ellentábor nem sokára fölismerte helyzetét.

Egy ezred lovasságot küldött zászlóaljunk ellen, de mi azt, gyorsan összetömegesülve, szuronynégyszöggel, s sortüzzel fogadtuk.

A lovasság megriadt.

Mint egy kis szuronyerdő vonultunk négyszögben odább.

Vonulásunk csak nagyon lassan történhetett, mert nem sokára az egész hadsereg beért. Átlátták helyzetünket és az ellen soraiból fehér kendők lobogtattak felénk. Mindannyian őrnagyunkra néztünk, Az őrnagy arca nyugodt, változatlan volt, mintha nem vett volna észre semmit.

A kis szuronynégyszög pedig vonult odább . . . odább.

— Őrnagy ur! kiáltott föl a sorból egy főhadnagy — az ellenség kegyelem-jelet tüzött ki.

— Főhadnagy ur, oldja le a kardját és adja át a profosznak.

A zászlóalj harsogó éljene helyeslé az őrnagy szigorát.

(Vége következik.)

Egykor Bém **táborában**, mint hadnagy működött, tevékeny részt vett a szabadságharczban. Özvegyén kivül három kiskoru árvát hagyott hátra. Béke legyen porai felett!

* **Ébresztő.** (Nyiltlevél a „Debreczen“ szerkesztőjéhez.) Óva figyelmeztetik a t. közönség, miszerint itt helyben majdnem minden házba bejáratos 12—13 éves hosszu orru lányt — ki majd virágokat árul, majd elhalt apja, anyja temetkezésére, majd árván maradt testvérei számára alamizsnát s ócska ruhát kéreget, — éber szemmel kisérje. Nem egyszer történt, hogy a ház körül elveszett holmikat e lány a zsibvásárban árulta s az érte szenvedett eseléd ártatlansága igy derült napfényre. Gondy Károly.

* **Debreczen-hajdumegyei naptár** fog megjelenni Kutassy nyomdájában. Szerkesztő: Erdélyi István, nyomdai müvezető. Adni akarja a város- és megyeegyházi, világi, kereskedelmi és iparos czimtárát. Nov. 1-ig az illetők küldjék be czimeiket, ha magukat szerepeltetni akarják. A naptárt Telegdi K. Lajos (talán ennek örököse?) adja ki. Az ügyes szerkesztőről, a ki e téren jártas, jó naptárt várhatunk.

* **A kereskedő ifjak** önképző egylete tagjainak örvendetes tudomására hozom, hogy Telegdi K. Gyula ur az egylet iránti meleg érdeklődéséből fürdőjében a gőz és kádfürdők árait az egyleti tagok részére lejebb szállította. Ezen leszállitott árak az egyleti helyiségben megtekinthetők, hol az utalványok a szokott időben 2 krjával kiadatnak. Kövy.

* **Öngyilkosság.** Az öngyilkosságok, ugy látszik, már napirenden lesznek városunkban; a mult héten két öngyilkossági esetet kellett registralnunk, ma ismét arról értesitenek minket, hogy szt.-anna-utczán a kath. gymnasium udvarán levő kutba a 13 éves Auer Gyula gymn. tanuló ma reggel beleugrott. Mielőtt e szándékát véghez vitte volna, kalapját és kabátját leveté és a kut kávájára helyezé. Állitják, hogy a fiatal gyermek azért szánta volna magát az öngyilkosságra, mivel a felügyelő szakácsné valami hibáért megdorgálta a fiut, s azzal fenyegette, hogy ha még ily hibát elkövet, megmondja a többi tanulónak. Ma reggel aztán, ujra megtörtént vele, a mi bizon más gyermeken is megesik, s igy a szerencsétlen fiu nem akarván magát kitenni tanulótársai gunyjának: beleugrott a kutba. Bár a zuhanás által okozott zaj azonnal észrevétetett, de a kut oly mély volt, hogy a hulla kivétele három negyed órába került.

* **Hymen.** Leblovics J. helybeli pékmester kedves leányát Herminát, Weis Sándor nyiregyházi kereskedő eljegyezte.

* **Husárak:** megállapitva s bejelentve 1877 évi oct. hó 17-től 24-ig közetkezők: 42 kr. Rácz Jánosnál egyháztér 345 sz. a. 44 kr. Rácz Gábornál csapó-utcza 295, 7 és 325 sr. a. Rácz Jánosnál rózsatér 6 sz. a. 46 kr. Faragó Jánosnál teleki-utcza 2135 sz. a. Gyarmathy Istvánnál hatvan-utcza 1442 és varga-uteza 2330 sz. a. Nagy Mihálynál csapóutcza 769 sz. a. valamint Rácz Lajosnál rózsatér 6 sz. a. minden többi mészárszékben pedig 48 kr.

* **„Az önkéntes tüzoltók“** Tóth Ede kedves népszinmüve, holnap először kerül szinre. A darab meséje igen érdekes, társadalmi életünkből meritett, s különösen a tüzoltói intézmény szükséges és hasznos voltát illustrálja. A darabban a társulat összes elsőrendü személyzete játszik, s igy biztositva lehetünk a jó előadás és élvezetes estéről. A népdalokat kedves Nyilvaink, Szabó Bandi és Kunsági éneklendik. A darab folyamán egy tüzeseset fordul elé, — melyet Boránd jeles diszmesterünk állit ki — hol a tüzoltók önfeláldozó hősiességök leend a maga teljes nagyszerüségében előállitva. — Szombaton „Javotte“ nagy operette kerül szinre, szintén először, melyből az első zene-főpróba ma már megtartatott, s a legnagyobb praecisióval megy.

* **Az őszi ellenőrzési szemle** a közöshadseregbeli katonaság felett mai napon tartatott meg a Komáromi-házban levő kapitányi hivatalnál. Az érdeklettek nagy számmal jelentek meg a szemlére.

* **Csemege a hölgyek számára.** T. Kovács Ferenc derék fiatal kereskedőnk Andaházy Szilágyi féle házban levő üzletében befőzött gyümölcs, barack s hámozott szilvalekvár üvegekben és kimérve, igen kitünő paradiesom üvegekben mérsékelt árban a legjutányosabban kaphatók. Továbbá uj füge, mandola, mazsola hollandi, kering, kitünő bel és külföldi borok különféle legfinomabb theak és rumokat első árért szolgálatatnak ki. Tessék megkisérleni.

Országgyülés.

— Képviselőház, okt. 16. —

Elnök: Alsó Fehér és Szatmármegye kérvényét a török birodalom integritása ügyében Szatmármegye a monarchia fegyveres föllépését is hangsulyozza.

A kérvények a kérvényi bizottsághoz utasittatnak.

Németh Albert sürgős interpellációval lépett föl. Közöltük.

A szeszadó törvényjavaslata jött ezután. Tarnóczy egy uj szakasz felvételét ajánlja, melynek értelmében a szeszfokmennyiség után járó adónak 5%-a elpárolgási veszteség (calo) fejében elengedtessék.

Wahrmann Mór nem fogadja el.

Somssich Pál kivánatosnak tartja a módositványt.

Széll Kálmánnak sines kifogása ellene; de csak a törv. javaslat 72-ik szakasza után kivánja felvétetni, mibe Tarnóczy is beleegyezik.

Hogy a szeszadó fizetendő-e vagy nem? vagy az adó mérvének meghatározása birósági eljárás tárgya lehet-e vagy nem e kérdés iránt.

Hegyesy Márton a maga törvényszövegezését kivánja elfogadtatni.

Széll Kálmán is mellette szól, csak a birói eljárást kivánja mellőztetni.

Paczolay helyeslése mellett felemliti a számos visszaélést, melyek a pénzügyi közegek által elkövettetnek. (Helyeslés a balon.)

Széll Kálmán a dolgot nem tartja a szeszadó törv. javaslat körébe tartozónak. Különben mindig szivesen kiván és fog a bajokon segiteni (helyeslés a középen.)

Horánszky Nándor szinte orvoslást kér az adóbehajtás körül elkövetett számos isszaélés ellen. Azt mondja: a mostani eljárás olyan, hogy a polgárok nem az adók mérve, hanem a behajtással egybekötött önkénykedések felett indignalodnak. (Bizony igaz!) Az administratio justitia szervezését sürgeti, mert azt hiszi, a jelen állapotot lehetetlen sokáig eltürni. (Helyeslés).

Ragályi Gyula elösmeri a pénzügyminiszter buzgalmát, de azt is kimondja, a helyett, hogy a kormány bevárja, hogy az egész ország panaszaival Budapestre vándoroljon, jobb volna, ha erélyes rendszabályokat alkalmazna.

*

Okt. 17.

A jegyzőkönyv felolvasása után Simonyi Lajos br. hivatott fel interpellátiója előterjesztésére.

Simonyi Lajos a székelyföldön a legközelebb történt fegyver lefoglalások és elfogatások tárgyában kiván az összes kormányhoz interpellálni. Az erdélyi eseményeket, ha azok egy idegen államba való betörést czéloztak nem helyesli. A politikai meggyőződés mindenkinek tétszésére van bizva, de annak oly módon adni kifejezést, mely ellenkezik a törvénynyel nem szabad. Helyesli, hogy a kormány a betörést meggátolta, de azt nem, hogy azok, kik e mozgalomba részt vettek üldöztetnek, mert azok közt igen sok ártatlan is van. A többieket sem a fejedelem és az ország elleni hütlenség vezérelte, hanem az igazolt lelkesedés és rokonszenv. Miután azon cél, hogy a betörés meggátoltassék el van teljesen érve; a tulságos katonai beszállásolás, mely által azon vidék felette sujtatik, szünjék meg és azon honpolgárok ellen, a kik elvannak fogva és vizsgálat alatt állanak, a további eljárás szüntessék meg és mentől előbb helyeztessenek szabad lábra.

Kéri interpellátióját felolvastatni. (Az interpellátiót szószerint közöljük.)

Az interpellátió közöltetik a miniszterelnökkel.

Elnök jelenti, hogy a czukoradó törvényjavaslat van a napirenden.

Ürményi inditványozza, hogy e törvényjavaslat tárgyalása vétessék le a napirendről.

Tisza a napirendre tüzést ajánlja, Aponyi gr. ellenzi ezt. Széll Tisza inditványát pártolja.

A ház elfogadja azon javaslatot, hogy a czukoradóról szóló törvényjavaslat pénteken tárgyaltassék. Ezzel az ülés véget ért.

— **A debreczeni piaczról.** (Hivatalos jegyzet.) 1877. október 16-áról. Egy hektoliter buza 7.32—8.94 kr, kétszeres 4.88—5.70 kr, rozs 4.40—4.72 kr, árpa 3.42—3.74 kr, zab 2.44—2.62 kr, uj tengeri 3.42—3.74 kr, köles 4.40—4.72 kr, köles kása 8.13 kr, egy zsák burgonya 1·20 kr. 100 kilogr. szalonna 56—58 frt, 100 kiló háj 57, 58, 59 forint.

— **Az 1877-ik évi Dienes vásári áruczikkek alsó és felső ára:** 1 pár hizott ökör 400—450. 1 pár hizott tehén 140—160. 1 pár fejős tehén 130—180. 1 pár I-sö rendü jármos ökör 380—400. 1 pár II-od rendü jármos ökör 300—420. 1 pár III-ad rendü jármos ökör 180—200. 1 darab jó igásló 100—120. 1 darab hizott sertés 150 font szalonnás 60—63. 1 pár fél éves sovány süldő 25—32. 1 pár esztendős sovány sertés 36—42. 1 pár két esztendős sovány sertés 52—56. 1 pár sovány anya birka 8—10. 1 pár magyar juh 13—14. 1 pár ürüh birka 15—18. 1 pár ökör bőr 32—36. 1 pár tehénbőr 23—25. 1 pár lóbőr 07—08. 1 pár juhbőr 2—3. 1 pár birka-báránybőr 80 krtól 1 frtig. 1 pár magyar báránybőr 2—3. 1 darab ölni való veres borju 14—16. 1 darab nyársra való malacz 2.59—3. 100 darab ökörszaru 60—65. 100 darab szarvhegy 8—10. 100 darab nagyobb gyékény 150—160. 100 darab kisebb gyékény 60—80. 100 kilo sósszalonna 51—53. 100 kilo sósháj 51—53. 100 kilo juhturó 40—45. 100 kilo nyersfaggyu 41—42. 100 kilo szinméz 40—50. 100 kilo sonkolyos-méz 34—37. 100 kilo kender kifésült 50—60.71, 100 kilo kender fésületlen 32.14—39.28, 100 kilo csepü 12.50—17.85, 100 kilo montliszt 24 frt. 100 kilo zsemlyeliszt 22.40—23, 100 kilo sárga viaszk 160—172. 100 kilo tavalyi gubics 32 frt, 100 kilo fosztatlan uj toll 232.11—310, 100 kilo ócska toll 50—178.55. 100 kilo pehej uj 321.39—550, 100 kilo pehej ócska 232.11—280. 100 kilo enyv 45—46, 100 kilo birkagyapju kétszer nyiró 90 forinttól 95 forintig 100. kiló magynr gyapju mosott 83.92—85.70 100. kiló magyar gyapju mosatlan 30.—32. 100. kiló rongy fekete 11.50, 100k. kiló rongy fehér 18 frt. 100. kiló lószőr hosszu 95.100, 100. kiló lószőr kurta 30.35, 100. kiló virág olaj tisztitott 52.53, 100. kiló hamuzsir 37.38, 100 kiló timsó 15.17. (Vége kör.)

DEBRECZENI SZINHÁZ.

Tóth Ede jeles népszinmüve, itt először:

Pénteken, 1877. okt. 19. adatik:

AZ

önkèntes tüzoltók.

Népszinmü 3 felvonásban, irta Tóth Ede.

SZEMÉLYZET:

Andorlaki	Toldi	Somhegyi	Vezéri
Győri T.	Dobai	Czizi Manó	Aranyossy
Tapetti	Lovászi	Markosné	Deák Kata.
Margit l.	Törökné	Erzsike l.	Nyilvay Irma
Péter szol.	Ferenczy	Nagy Villi	Szabó Bandi
Kelemény	Szabó L.	Treff ven.	Tiszai
Eszter neje	Foltényiné	Samu főp.	Kunsági

Tüzoltók, vendégek, nép.

Kezdete 7 órakor.

Utólsó posta.

— **Az osztrák-magyar delegáció dec. 10-re hivatik össze.**

— **Nem kell csüggedni!** Mukhtár pasa jelenti, hogy a törökök az oroszokat négy felől támadták meg, az oroszok hátrálni kezdenek. — Az ütközet véres. — A Sipkaszorosban hó esik. — Anglia és Ausztria együtt müködik. (?) Az angol csak a tavaszszal avatkozik be, ha kell. A persa kormány általános sorozást rendelt el. **A törökök Aladsa-Dagh környékén győztek.**

A szerkesztő nyilt postája.

— **Vándornak.** Nem használhatom. Rosszul értetél a „sajtóhibá“-ból. Máskor jobbat. Ne higy neki! **Budapest.** Árpád fia, csak minél gyakrabban, ügyesen, jól; eddig pompásan megy. Üssük a vasat. **„Neki.“** Ma este keroslek. **Sámsom.** Szólnánk már a dologhoz. Gáthalmi. Huzzad csak . . . . keservesen. Arthur mégis.

Felelős szerkesztő:
SZATMÁRI KÁROLY.
(Szerkesztő lakása: kismesterutcza 1385. sz. a.)

Franczia miederek és virágok.

Menyasszonyi koszoruk és fátyolok.

VÉGELADÁSI HIRDETÉS

elköltözés miatt.

Nyakkendők gallér és manchettak.

Van szerencsém a n. é. helybeli és vidéki közönségnek becses tudomására juttatni, hogy miután Debreczenből véglegesen eltávozom az összes raktáron levő czikkeimet u. m.

Mindennemü női és férfi fehérnemüek, divatczikkek, rövidáruk és paplanokat gyári áron alól végképen kiárulom.

Teljes tisztelettel

Burger Lipótnè,

főpiacz 2139. sz. a.

Az összes üzleti felszerelések jutányos áron megvásárolhatók.

Selyem és bársony szalagok.

Vidéki megrendelések legpontosabban eszközöltetnek.

Kitüntetés a bécsi világkiállitáson — Női legszebb garnitura és karperec. — Kitüntetés a bécsi világkiállitáson

Férfi és női óraláncz ok — Ezüst evő eszközök.

Névnapi AJÁNDÉKOK!

A bécsi világkiállitáson és a szegedi országos kiállitáson a legmagasabb kitüntetést nyerte

VERES LÁSZLÓ

arany és ékszerész

Debreczen, főpiacz, Szikszay ház alatt.

Ajánlja a n. é. közönségnek gazdagon felszerelt ékszereit a legjutányosabb árban, ugyszintén mindenféle ócska ékszerek javitását, tisztitását és legujabb fagon szerinti átalakitását elfogadja.

Vidéki megrendelések gyorsan eszközöltetnek.

Tisztelettel

Veres László,

arany- és ékszerés Debreczenben.

Kitüntetés a szegedi országos tárlaton — Ezüst gyertyatartók. — Kitüntetés a szegedi országos tárlaton

Tökéletes végkiárulás.

Van szerencsém a nagyérdemü közönség tudomására hozni, miszerint a kistemplom melletti Bazár-épületben levő

butorraktáramat

a legjutányosabb árak mellett végképeni kiárulás alá bocsátom.

A tiszt. közönség szives figyelmét s pártfogását kéri

Adler Vilmos.

butorkereskedő Bécsből.

2—3.

Árverési hirdetmény.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság részéről közhirré tétetik, hogy Gazsy Imréné Elek Anna ifj. Elek Gábor s ennek édes és unoka testvérei. Elek Pál Szentimrei Kálmán és Zábráczky László s testvérei tulajdonát képező puszta Józsai 326 sztkvben felvett s 15537 frt 50 krra becsült 31 hold föld koresma épület s ezzel járó koresmáltatási jog az 1877. évi November hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor mint első- és 1877. évi Deczember hó 27-ik napján délelőtt 10 órakor, mint második határidőben, a törvényszék tárgyaló termében végrehajtó Török Péter által megtartandó nyilvános árverésen következő feltételek alatt eladatni fog, u. m.:

1-ször. Kikiáltási ár a fennebb kitett csár, melyen alul az első árverésekor az árverésre kitüzött birtok nem fogeladatni.

2-szor. Árverezni kivánók tartoznak az ingatlan becsárnak 10% vagyis 1553 frt 75 krt készpénzben, vagy ovadékképes papirban a kiküldött kezéhez letenni.

3-szor. Vevő köteles a vételárt 3 egyenlő részletben, és pedig: az árverés jogerőre emelkedésétől számitandó 1, 2, 3 hónap alatt, a 6% kamatokkal együtt ezen kir. törvényszéknél lefizetni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámittatni.

4-szer. Vevő köteles az épületeket a birtokbalépés napjával tüzkár ellen biztositani.

5-ször. Az árverés jogerőre emelkedésekor vevő a megvett ingatlan birtokába lép, ennélfogva a megvett ingatlan haszna és terhei ez időtől őt illetik.

6-szor. A tulajdonjog bekeblezése csak a vételár és kamatainak teljes lefizetése után fog vevő javára hivatalból eszközöltetni.

Az átruházási költségek vevőt terhelik.

7-szer. A menyiben vevő az árverési feltételek bármelyikének eleget nem tenne, a megvett ingatlan az érdekelt felek bármelyikének kérelmére, a prts. 459. §-a értelmében vevő veszélyére és költségére, bánatpénzének elvesztése mellett, ujabb árverés alá bocsáttatni, és csupán egy határidőnek kitüzése mellett az előbbi becsáron alul is eladatni fog.

Felhivatnak azok, kik az árverésre kitüzött javak iránt tulajdoni vagy más igényavagy elsőbbségi jogokat érvényesithetni vélnek, hogy e részbeni kereseteiket e hirdetménynek a hivatalos lapban lett harmadik közzétele napjától számitandó 15 nap alatt, habár külön értesitést nem vettek is, ezen kir. törvényszékhez nyujtsák be: különben azok a végrehajtás folyamát nem gátolván, egyedül a vételár feleslegére fognak utasittatni.

A debreczeni kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1877. évi szeptember hó 14-ik napján.

Becske Lajos, h. elnök. — **Beöthy Gábor,** h. jegyző.

370. 3—3.

Háztartáshoz és dohányzáshoz szükséges czikkek.

Fegyverek, vadászati, lovagló és utazó eszközök. — Férfi és gyermek kalapok raktára.

Uj diszmü és nórinbergi áru kereskedés

ORMÓS FERENCZ fióküzlete

Debreczenben a főpiaczon Scheer Bernát ur házában

a „Bika“ szállodával szemközt.

Van szerencsém Debreczen város és vidéke nagyérdemü közönségét tisztelettel értesiteni, hogy

debreczeni fiók üzletemet

minden a nürnbergi és diszmü áruk körébe tartozó czikkekkel a legdusabb választékban szereltem fel, s azt

màr átadtam

a közforgalomnak.

Jelszavam az üzletben: jóminőségü áruk, jutányos áron, pontos, előzékeny kiszolgálás; a jelszó szigoru megtartása mellett reményem van a n. é. közönség pártfogását minél nagyobb mérvben kiérdemelni.

Teljes tisztelettel

Ormós Ferencz,

norinbergi és diszmü áruk nagy kereskedés tulajdonosa Bécs, Szent-Istvántér 3. sz.

350. 10—60

Gyermek játékok és látszerészi czikkek

KLATTAUI FÉRFI INGEK.

FEHÉRNEMÜEK. — RÖVIDÁRUK.

VARRÓGÉPEK FŐRAKTÁRA.

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét a dusan felszerelt varrógép raktáromra felhivni családok és iparosok számára. Részletfizetésre is tökéletes betanitással.

Mély tisztelettel

Holvay Gyula.

261 3—

PAPLAN és MATRACZ RAKTÁR.

Kiadó tulajdonos: **a debreczeni függetlenségi párt.**

Debrecen, 1877. Nyomatott Tiszai Dániel örökösei könyvnyomdájában.